

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/42/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6619201669
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6619201669.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v spore žalobcu F. H. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX W., ul. 9. mája XX, zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Faludim, advokátska kancelária 985 59 Vidiná, ul. 9. mája 20, proti žalovanému F. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX H., Z. V. XXXX/X, v zastúpení JUDr. Igorom Nikitom, advokátom, advokátska kancelária 979 01 Rimavská Sobota, Daxnerova 14, o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Lučenec sp. zn. 6C/8/2019 zo dňa 03. 02. 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd určil, že odstúpenie od kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 11. 01. 2019 medzi predávajúcim F. S.... a kupujúcim F. H. D...., ktorej predmetom bol prevod spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti X k celku k nehnuteľnostiam evidovaným na LV č. XXXX zapísaných v Katastri nehnuteľností H. na základe listiny odstúpenia od kúpnej a záložnej zmluvy z XX. XX. XXXX, doručenej žalobcovi dňa XX. XX. XXXX, je neplatné. Zároveň súd rozhodol o tom, že žalobca má nárok na náhradu trov konania od žalovaného v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté vyšším súdnym úradníkom v samostatnom uznesení po právoplatnosti rozsudku.

2. Okresný súd po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že medzi stranami sporu bola uzavretá vyššie uvedená kúpna zmluva a nebolo preukázané, že žalovaný predmetnú zmluvu uzavrel v omyle. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril, a teda nešpecifikoval súdu, v čom spočíval jeho omyl pri uzatváraní kúpnej zmluvy. Samotný omyl v konaní žalovaného bol v odstúpení od kúpnej a záložnej zmluvy zo dňa XX. XX. XXXX formulovaný veľmi všeobecne, pričom súdu nebolo zrejmé, o aký omyl v skutočnosti išlo. Žalovaný zostal počas celého konania nečinný, neuniesol dôkazné bremeno. Zmluvu podpísal dňa 11. 01. 2019, jeho podpis bol osvedčený notárkou F. F. R., zmluva o zriadení záložného práva (uzavretá medzi záložným veriteľom - L. M. ET L. s. r. o., žalovaným a žalobcom) bola podpísaná dňa 09. 01. 2019, ktorou došlo k zriadeniu záložného práva k nehnuteľnostiam žalovaného v prospech záložného veriteľa. Rozhodnutím Okresného úradu H., katastrálny odbor, č. V XX/XXXX zo dňa XX. XX. XXXX bol povolený vklad záložného práva k nehnuteľnostiam v prospech L. M. ET L. s. r. o. Súd konštatoval, že žalovaný sa nemohol dostať do omylu, pretože zmluvy, na ktoré sa odvoláva, boli podpisované v úplne odlišné dni (pred samotným podpísaním kúpnej zmluvy), a teda žalovaný musel vedieť, čo dňa 11. 01. 2019 podpisuje. V prejednávanej veci si účastníci zmluvy dojednali možnosť odstúpenia od zmluvy len v prípade, ak príslušný okresný úrad rozhodne o nezavkladovaní vlastníckeho práva. Žalovaný však neodstúpil od zmluvy z dôvodu, ktorý bol dohodnutý v samotnej kúpnej zmluve a omyl nemožno považovať za zákonný dôvod na odstúpenie od právneho úkonu. Omyl totiž spôsobuje len relatívnu neplatnosť zmluvy, pričom žalovaný sa relatívnej neplatnosti nedovoľoval. Na základe uvedeného je potrebné právny úkon považovať za platný, a to aj v prípade, ak by bol urobený v omyle.

3. Okresný súd vec právne posúdil podľa ustanovení § 48 ods. 1, 2, § 37 ods. 1 až 3, § 38 ods. 1, 2, § 39, § 40 ods. 1, § 40a, § 41, § 49, § 49a Občianskeho zákonníka.

4. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej 15-dňovej lehote odvolanie žalovaný z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/, g/, h/ a § 365 ods. 2 CSP. Uviedol, že trvá na tom, že jeho odstúpenie od kúpnej zmluvy zo dňa 11. 01. 2019 je platné. Ako podstatnú skutočnosť, o ktorú opiera svoje odvolanie, uviedol, že v jeho prípade neboli zo strany súdu prvej inštancie splnené procesné podmienky tým, že mu nebola do jeho vlastných rúk riadne doručená žaloba a následne mu nebolo doručené oznámenie o termíne pojednávania vo veci samej, a teda súd rozhodol v jeho neprítomnosti. Uviedol, že v čase odo dňa 28. 05. 2019 do 19. 12. 2019 sa nachádzal v cele predbežného zadržania poľskými orgánmi činnými v trestnom konaní v Q. republike. Z tohto zariadenia nemal možnosť nikomu oznámiť miesto, kde sa nachádza. Nevedel si prevziať ani žalobu, ani predvolanie na pojednávanie a bolo mu tak znemožnené uplatniť dôkazné prostriedky. Uviedol tiež, že mu nie je jasné, na základe akej skutočnosti súd prvej inštancie dospel na pojednávaní po vyvolaní veci ku konštatovaniu, že žalovaný má doručenie riadne vykázané. Žalovaný je fyzickou osobou, u ktorej pri doručovaní platí výnimka a v súlade s ust. § 116 CSP „ak sa žalobu nepodarí doručiť žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, na adresu podľa § 106 ods. 1 písm. a/, je súd povinný urobiť všetky úkony potrebné k tomu, aby zistil skutočný stav veci. Znamená to, že súdy sa v prípade fyzickej osoby úplne nezbavili povinnosti zisťovať skutočnú adresu žalovaného. Všetkými úkonmi sa rozumejú úkony, ako napr. komunikácia s orgánmi obce posledného evidovaného pobytu osoby, komunikácia s orgánmi polície, daňovými úradmi, Sociálnou poisťovňou a pod. Žiadal buď zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie a žalobu zamietnuť, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na nové prejednanie a rozhodnutie.

5. Žalovaný na preukázanie svojho tvrdenia, že v čase doručovania mu žaloby bol v cele predbežného zadržania v Q. republike, predložil súdu fotokópiu potvrdenia v poľštine označeného ako „Świadectwo zwolnienia“, z ktorého vyplýva, že žalovaný bol pozbavený slobody od 28. 05. 2018 do 18. 12. 2018.

6. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu poukázal na to, že zo spisového materiálu vyplýva, že súd po podaní žaloby vykonal lustráciu oboch účastníkov konania, z ktorého vyplýva ich adresa nahláseného trvalého pobytu. Potom, ako súd obdržal informáciu z 08. 01. 2019 o výsledku doručenia listinného rovnopisu, evidované na č. I. 44, súd opätovne zisťoval trvalý pobyt žalovaného prostredníctvom dožiadania Sociálnej poisťovne č. I. 46 a Sociálna poisťovňa listom z 20. 08. 2019 oznámila súdu adresu trvalého pobytu pre zasielanie sociálneho dôchodku. Prvostupňový súd zverejnil Oznámenie z 26. 08. 2019 o podanej žalobe na úradnej tabuli, ako aj na webovej stránke okresného súdu, vykonal dokazovanie týkajúce sa odstúpenia od zmluvy z 11. 03. 2019. Po skutkovej aj právnej stránke svoje zistenia vyhodnotil a vo veci samej rozhodol a svoje rozhodnutie patrične zdôvodnil. Mal za to, že tvrdenie žalovaného o tom, že nevedel o súdnom konaní, je absurdné, jeho odvolanie je tendenčné a zavádzajúce, rovnako ako samotné absurdné odstúpenie od zmluvy. Takéto jeho konanie nemôže požívať právnu ochranu. Rozsudok okresného súdu žiadal ako vecne správny potvrdiť.

7. Krajský súd ako súd odvolací odvolanie prejednal viazaný jeho rozsahom a dôvodmi (§ 379, § 380 CSP) bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania podľa ust. § 385 ods. 1 a contrario CSP a rozsudok okresného súdu podľa ust. § 389 ods. 1 písm. a/ zrušil, pretože neboli splnené procesné podmienky.

8. Podľa § 167 ods. 1 CSP, ak súd neodmietol žalobu podľa § 129 alebo nerozhodol o zastavení konania, doručí žalobu spolu s prílohami žalovanému do vlastných rúk.

9. Podľa § 106 ods. 1 písm. a/ CSP, ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa § 107 ods. 2 a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosti fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky alebo adresu miesta pobytu cudzinca na území Slovenskej republiky podľa druhu pobytu cudzinca.

10. Podľa ust. § 116 ods. 1 CSP, ak sa žalobu nepodarí doručiť žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, na adresu podľa § 106 ods. 1 písm. a/, je súd povinný urobiť všetky úkony potrebné na zistenie skutočného pobytu žalovaného. Podľa odseku 2 toho istého ustanovenia, ak sa súdu nepodarí žalobu doručiť na adresu zistenú postupom podľa odseku 1, zverejní súd oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli

súdu a na webovej stránke príslušného súdu. Žaloba sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

11. Z obsahu spisu je zrejmé, že po doručení žaloby a jej doplnenia okresnému súdu okresný súd sa pokúsil o doručenie žaloby žalovanému na adresu uvedenú v žalobe (č. I. 41 spisu). Z informácie o „výsledku doručenia listinného rovnopisu“ na č. I. 44 spisu vyplýva, že správa nebola listinne doručená z dôvodu, že adresát si zásielku neprevzal v odbernej lehote. Na to okresný súd požiadal Sociálnu poisťovňu H. prípisom zo dňa 05. 08. 2019 o oznámenie, aké dávky a v akej výške poberá F. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom ul. Z. V. XXXX/X, H. a Sociálna poisťovňa, pobočka H., súdu prípisom zo dňa 20. 08. 2019 oznámila, okrem iného, že menovaný je poberateľom sociálneho dôchodku od 04. 12. 2000 vo výške 254,60 €. Z uvedených skutočností je teda zrejmé, že okresný súd sa pokúsil o doručenie žaloby žalovanému na jeho adresu evidovanú v Registri obyvateľov SR (§ 106 ods. 1 písm. a/ CSP), že sa žalobu nepodarilo doručiť žalovanému, ktorý je fyzickou osobou na uvedenú adresu, a preto bol súd povinný v zmysle § 116 ods. 1 CSP urobiť všetky úkony potrebné na zistenie skutočného pobytu žalovaného. Okresný súd vykonal zisťovanie jedine dopytom na Sociálnu poisťovňu, pobočka Lučenec, z oznámenia ktorej je zrejmá len adresa trvalého pobytu žalovaného, nevykonal však všetky úkony potrebné na zistenie skutočného pobytu žalovaného. Vyšetrovacie úkony na zistenie skutočného pobytu žalovaného sú okrem dopytu na Sociálnu poisťovňu aj dopyt napr. na daňový úrad, obec, ústav na výkon trestu odňatia slobody, a pod. Ďalší postup okresného súdu by sa odvíjal od výsledku vyšetrovacích úkonov súdu. V prípade, ak sa súdu uvedeným vyšetrovacím postupom podarí zistiť skutočný pobyt žalovaného, doručuje mu všetky ďalšie písomnosti na adresu, ktorá zodpovedá takto zistenému skutočnému pobytu. Naopak, ak sa uvedeným postupom súdu skutočný pobyt žalovaného zistiť nepodarí, zverejní sa oznámenie o podanej žalobe na webovej stránke príslušného súdu, ako aj na jeho úradnej tabuli. Fikcia doručenia nastáva uplynutím 15 dní od zverejnenia tohto oznámenia. Všetky ďalšie písomnosti však súd doručuje na adresu uvedenú v § 106 ods. 1 písm. a/ s následkom fikcie doručenia podľa § 111 ods. 3 CSP.

12. Keďže okresný súd nevykonal všetky vyšetrovacie úkony za účelom zistenia skutočného pobytu žalovaného, neboli splnené podmienky na to, aby súd mohol zverejniť oznámenie o podanej žalobe na webovej stránke súdu, ako aj na jeho úradnej tabuli, a teda neboli splnené podmienky na uplatnenie fikcie doručenia žaloby. Uvedená skutočnosť je dôvodom pre zrušenie rozsudku okresného súdu pre nedostatok procesných podmienok v zmysle § 389 ods. 1 písm. a/ CSP.

13. Úlohou okresného súdu bude riadne doručiť žalobu žalovanému s výzvou na vyjadrenie sa k nej a ďalej vo veci konať a rozhodnúť.

14. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).